

zika ministarstva narodnog zdravlja poslata su u Bukurešt osim gore navedene gospode još i gg. Njegov an iz Zagreba i Rebek iz Ljubljane; dok je ministarstvo prosvete poslalo gg. Todorovića i Leka sa beogradskog Universiteta.

Kako nitko od nas šestorice nije imao direktni mandat da uđe u Savet kao oficijelni član, to smo između nas trebali da odaberemo trojicu. Dok je potpisani sa g. Rebekom zastupao mišlenje da bi najpravednije bilo da u Savetu budu zastupljena sva tri naša Universiteta kao žarišta naše hemijske nauke, to su kolege beogradani bili mišljenja, da to mogu biti samo članovi beogradskog Universiteta. I tako su se članovima Saveza prijavili gg.: Brunetti, Tomić i Todorović. Kao šef delegacije fungirao je gosp. profesor Tomić — mašinski inženjer.

V. N.

Jugoslovensko hemijsko društvo

Sekcija Zagreb.

U decembru mesecu 1924. godine održao je profesor Njegovan na Narodnom Universitetu u Beogradu predavanje pod naslovom: Znamenovanje hemije za našu kulturu i narodnu odbranu. Posle tog predavanja raspravljali su tamo sakupljeni hemičari o osnivanju jednog hemijskog društva za celu državu, te je stvar u načelu primljena. Srpsko hem. društvo izabralo je za izradbu pravila pripravnji odbor, u koji su ušli gg. profesori Sima Lozanović i Marko Leko i g. inž. Novak Popović. Taj je pripremni odbor izradio projekt pravila te ga je (prenia izjavi u dopisu S. H. D. od 2. aprila 1926. god.) poslao među ostalima i prof. Njegovanu u Zagreb. Nažalost prof. Njegovan tog projekta nije dobio, niti je dobio odgovora na brojne urgencije kod sekretara S. H. D. Napokon je prof. Hanaman prilikom boravka u Beogradu u maju mesecu 1925. god. lično dobio jedan primerak projekta i doneo ga u Zagreb. Zagrebački su se hemičari saštali odmah na dogovor i izabrali pripremni odbor za proučavanje tog projekta. Najvažnija promena, koja je tom prilikom učinjena u projektu, bila je izmena imena društva od »Udruženje Hemičara Kralj. S. H. S.« u »Jugoslavensko Hemijsko Društvo«. Prof. je Njegovan poslao tako redigirani original i dve kopije projekta preporučeno profesoru Todoroviću u Beograd. Kako se razabire iz dopisa S. H. D. od 2. aprila 1926. god. prof. Todorović te pošiljke navodno nije dobio.

U Zagrebu su međutim hemičari očekivali daljnje korake beogradskih kolega, a kad s njihove strane nije do konca de-

cembra dolazilo glasa, sazvao je pripremni odbor konstituirajuću skupštinu, koja se je održala 23. januara 1926. g. U projekt pravila, koji se je imao izneti pred tu skupštinu provedena je tom prilikom druga važna promena, u kojoj se određuje, da će se glavna uprava društva nalaziti u sedištu one sekcije, koja ima najviše članova. Konstituirajuća skupština primila je pravila, u glavnom, u obliku u kojem joj je pripravni odbor predložio.

Novo izabrani odbor Jugosl. Hem. Društva dao se odmah na posao prve organizacije društva. Putem novina i direktnim dopisima obavešteni su hemičari cele zemlje o osnutku društva i pozvani da se začlane. Ujedno su također pozvani hemičari, da obrazuju naročite sekcije u glavnim centrima naše države ali radi njihovog malog broja voleli su i hemičari iz udaljenijih krajeva naše države da se upišu direktno u Sekciju Zagreb.

Prema pravilima J. H. D. predvidja se, da će Srpsko Hemijsko Društvo ući u sklop Jugosl. Hem. Društva. Na toj strani naišli smo međutim na neočekivani otpor. S. H. D. dostavilo je u rečenom dopisu od 2. aprila zaključak S. H. D., da ovo ne može primiti izmene učinjene u prvobitnom projektu pravila, t. j. izmenu imena i odredbe o sedištu glavne uprave. Kao razlog tome navodi se, da Hemijsko Društvo ima biti zvanični predstavnik hemičara u državi te da prema tome mora nositi ime države kako to određuje Ustav i imati sedište u prestonici. U tom se dopisu na koncu upravo ultimativno traži od Jugoslovenskog Hemijskog Društva, da dade pristanak na izmenu kritiziranih članaka i da odredi delegate za izradbu pravila jednog »Udruženja Hemičara Kraljevine S. H. S.«. Odbor J. H. D. u svom odgovoru od 24. juna 1926. obratio je pažnju na to, da su pravila već primljena od konstituirajuće skupštine, pa da bi ih mogla samo glavna skupština izmeniti. Dalje izneo je odbor svoje mišljenje o imeňu i sedištu društva. Odbor drži, da Hemijsko Društvo nije nikakvo oficijelno društvo ovisno od države, pa da stoga može nositi ime, koje mu je zgodnije i pod kojim smo i u svetu poznati. Glavnu pažnju trebaće obratiti na stručni rad društva, a glavna uprava najspasobnija za vođenje tog rada naći će najverovatnije onde, gde ima najviše članova. Na to pismo odgovorio je S. H. D. pola godine kasnije (31. decembra 1926.) javljajući, da je proširio svoj delokrug na celu državu i promenilo ime u Hemijsko Društvo Kralj. S. H. S.. — Odbor J. H. Društva pozdravio je osnivanje novog društva kao znak, da se hemijski život budi i u našoj prestonici, ali je morao opet izjaviti, da o izmeni pravila u svrhu fuzije obaju društava ne može sam da odluči.

Daljnje važno pitanje bilo je izdavanje lista. Odbor se je obratio raznim ministarstvima na potporu, ali je dobio samo negativne odgovore zbog nedostatka budžetskih sredstava. Pri-

vremeno rešio je odbor to pitanje razasiljanjem separata od radova članova u drugim časopisima. Posle toga došlo je do aranžmana sa Savezom Apotekara Saradnika, kako je to izneseno na drugom mestu.

Društvo je odmah nakon konstituisanja poduzelo i korake za internacionalnu saradnju u hemijskim stvarima, pa se je u tu svrhu obratilo na »Union internationale de la chimie pure et appliquée«. Odanle su međutim odgovorili, da je Jugoslavija u Uniji već zastupana trojicom gospode i da se J. H. D. mora o tome s njima sporazumeti.

Kako se u to vreme upravo radilo o tome, da se izašalju i predstavnici naše hemije na internacionalnu konferenciju za čistu i primjenjenu hemiju u Washingtonu, poslao je odbor Jugosl. Hem. Društva svim interesiranim ministarstvima predstavku, u kojoj preporuča, da se izašalju predstavnici sa sva tri naša Univerziteta, na kojima se gaji hemija. Odbor držao je taj korak potrebnim, jer su se na poslednjem kongresu u Bukareštu trojica beogradskih kolega prosto sami imenovali predstavnicima naše kraljevine, ne htijući ni čuti o argumentima prof. N j e g o v a n a (Zagreb) i prof. R e b e k a (Ljubljana), koji su dokazivali, da bi i prečanski Univerziteti trebali biti oficijelno zastupani.

Predstavka J. H. D. imala je donekle uspeha, jer je ministarstvo nar. zdravlja pokazalo dobru volju, da na kongres u Washingtonu izašalje i jednog predstavnika J. H. D., ali se je napokon radi nedostaka sredstava sasvim odustalo od toga, da naša država bude na toj konferenciji zastupana.

Jugoslovensko Hemijsko Društvo ponudilo je svim srodnim društvima u državi i Českoslovačkom Hemijskom Društvu kolaboraciju. Mnoga su se društva odazvala; Českoslovačko Hem. Društvo, Zbor liječnika Hrvatske, Slavonije i Međimurja i Hrvatsko Prirodoslovno Društvo šalju nam redovito publikacije, a saradnji sa Savezom Apotekara Saradnika imamo eto zahvatit izlaženje lista.

Što se tiče rada za materijalno unapredivanje članstva, to je odbor razaslao poziv svim firmama, koje mogu namestiti hemičare, da se u slučaju potrebe obrate društvu za posredovanje. Za daljnji uspešni rad u tome pravcu potrebno je, da društvo bude jako i kompaktno, pa svaki rad u tome cilju indirektno unapreduje i rad na materijalnom obezbeđenju članova.

Pravila društva predviđaju ustrojenje predavanja za članove. U prvoj godini nije do toga još došlo; u jednu ruku za to, što je odbor bio zaokupljen prvim organizatornim poslom, a u drugu ruku što u fizikalno-hemijskim kolokvijima prirodoslovnog društva opстојi već jedna dugogodišnja institucija s odličnom naučnom reputacijom, pa se je trebalo čuvati, da

se cepanjem sila ne nanese našoj hemiji više štete nego koristi. Na glavnoj skupštini, koja će se po zaključku poslednje odborske sednice sazvati u skoro vreme, raspraviće se i to pitanje, pa ćemo imati i svoja predavanja.

Pogledamo li na to što je učinjeno u prvoj godini opstojanja društva možemo biti zadovoljni. Okupljeno je u društvu 109 redovnih i 25 vanrednih članova od maksimum 300 hemičara što ih imamo u zemlji, što je vrlo povoljno, ako pomislimo, da je na pr. u Českosl. Spoln. Chem., koja je daleko starija od našega društva okupljeno oko 900 od ukupno nekih 3000 hemičara što ih imade u Republici.

Imamo časopis, i ako čednih razmara, odgovarajući čednim razmerima našeg hemijskog života, ali koji će služiti kao centar, oko kojega će se kristalizirati budući naš hemijski rad. Osnivanje društva, trglo je iz mrtvila i hemičare iz drugih krajeva naše države. Srpsko Hemijsko Društvo, koje već godinama nije davalo znaka života, na glas o osnivanju J. H. D., obnovilo se i pregnulo je da radi za boljšak naše hemije.

Sve je to za osnivače našeg društva najbolje opravданje, najbolja zadovoljština i najbolja garancija za будуćnost.

*

Na koncu donosimo popis redovnih i vanrednih članova J. H. D. prema stanju koncem marta o. g.

a) Redovni:

1. Alexander Erich Dr., direktor sred. tehn. škol. Zagreb, Mihanovićeva 32.
2. Antić Vinko, inž. hem. Osijek III, Šećerana.
3. Babić Zvonimir, inž. hem. Zagreb, Prilaz 32.
4. Barbetti Klaudije, prof. drž. vel. realke, Split, Zrinska ul. 16 b.
5. Barbić Ivan, inž. hem. Sv. Ivan Zelina kod Zagreba.
6. Baseh Dragutin Andrija, inž. hem. Zagreb III., »Kemika«.
7. Bradanović Antun, direktor trg. akad., Split, Smislakina 23.
8. Brajković Vladimir, inž. hem., Zagreb, Boškovićeva 34.
9. Brčić Branko, inž. hem., Zagreb, Dalmatinska 13.
10. Bričta Ivan, inž. hem. Sl. Požega.
11. Broz Rade Dr., inž. hem., šef hem. odelenja tvrtke S. Sabioncello. Oficina Brač Iquique Chile Sud. Amerika.
12. Bubanović Fran Dr., prof. Universiteta, Zagreb, Palmotićeva 5.
13. Czar Teodor, inž. hem., asistent Universiteta, Zagreb, Voćarska 97.
14. Derado Josip Rajmundo, inž. hem., Split, Zvonimirova 13.
15. Deželić Mladen, asistent Universiteta, Zagreb, Prilaz Dure Deželića 23.
16. Dobržansky Aleksander, inž. hem., Paraćin (Srbija), Fabrika stakla.
17. Drechsler Josip, inž. hem., Zagreb, Ilica 220.
18. Fišer Walter, inž. hem., tehn. asistent, Beograd — Čukarica.
19. Flumiani Gilbert Dr., docent Universiteta, Zagreb, Nova Ves 86.
20. Fugger Vjekoslav, inž. hem. Zagreb, Kačićeva 9.

21. **Gamirsék** Vanda, inž. hem., Zagreb, Kapucinska 1.
22. **Gerbin** Femia, inž. hem. Zagreb, Ilica 131.
23. **Hafner** Boren Dr., ravnatelj »Kemika« d. d. Zagreb, Samostanska 16.
24. **Haladi-Dietz** Josip, inž. hem., tehnički prist., Usora kod Doboja, Šećerana.
25. **Hanaman** Franjo Dr., inž. hem. prof. Universiteta. Zagreb, Duga ul. 64a.
26. **Hereog** Eugen, inž. hem. Zagreb, Ilica 99.
27. **Horvat** Velimir Dr., tvornički hemičar. Zagreb, Ilica 21.
28. **Horvatić** Mirko, inž. hem. Zagreb, Gradska Plinara.
29. **Hrnčić** Milica, gospodarski pripravnik. Zagreb, Kraljica ul. 16.
30. **Husedžinović-Plenar** Nada, inž. hem., Usora kraj Doboja, Šećerana.
32. **Ilić** Stevan, asistent Universiteta. Zagreb, Akademički trg 14.
33. **Iveković** Hrvoje, inž. hem., Zagreb, Petrinjska ulica 38a.
34. **Jakeš** Miroslav Dr., inž. hem. Brno, Udalni 107. Čehoslovačka.
35. **Jeličić** Rikard, prof. vel. realke, Split, Sinjska ul. 15.
36. **Jenčić** Salvislav Dr., docent Universiteta. Ljubljana, Universitet.
37. **Jovanović** Dragoljub Dr., Paraćin, Kralja Petra ul. 1.
38. **Kanceljak** Franjo, inž. hem. Zagreb, Maksimińska cesta 11.
39. **Klemen** Richard, inž. hem. Črmošnjice pri Semiču. Dolenjsko.
40. **Kmet-Bergant** Stanko Dr., Ljubljana, Gospodarska cesta 8.
41. **Knežić** Vlajko, inž. hem. fabrikant sapuna. Mostar.
42. **Kon** Ivan, prof., direktor drž. trgov. akademije. Zemun.
43. **Köhler** Karlo, inž. hem., Osijek III. Tvorница šećera.
44. **Koudelka** Viktor Dr., prof. Universiteta, Zagreb, Tvornička 10.
45. **Kovač** Nikola, inž. hem., Srem. Mitrovica, tvornica tanina.
46. **Kovačić** Stanko Dr., tehnički asistent. Usora kraj Doboja, Šećerana.
47. **Krajčinović** Matija, inž. hem. Nancy, 82 rue St. Georges. France.
48. **Krajanov** Vojislav, inž. hem., Tivat (Dalmacija), Arsenal.
49. **Kranjčević** Martin, inž. hem., asist. Univers. Zagreb, Vukotinovićeva 2.
50. **Kunetz** Gustav, inž. hem., direktor »Titanit« d. d. Zagreb, Sudnička ul. 1.
51. **Ladány** Dionisije, inž. hem., direktor fabrike šampanjca. Kraljev breg. Bačka.
52. **Ladány** Eugen Dr., hem., ravnatelj t. t. »Kaštela« d. d. Karlovac.
53. **Lorković** Radoslav, inž. hem., Zagreb, Tuškanac 15 b.
54. **Lukjanov** Arkadij, inž. hem., asistent Universiteta. Zagreb, Sajmište 60.
55. **Majdel** Ignacij, inž., vanred. prof. Universiteta. Ljubljana.
56. **Makuc** Josip, asistent Universiteta. Zagreb, Gundulićeva 41.
57. **Makuc** Olga, asistent poljopr. i kontrol. stanice. Zagreb, Gundulićeva 41.
58. **Marek** Ivan, prof. Universiteta, Zagreb, Mažuranićev trg 29.
59. **Marjanović** Vjera, inž. hem., asistent Universiteta. Zagreb, Vodnikova 1.
60. **Mišović** Vukić, asist. Univer. u Beogradu, Nancy, 45 rue Pasteur. France.
61. **Miholić** Stanko Dr., hem. epidemiološkog zavoda, Zagreb, Jurjevska 45.
62. **Mikić** Josip Dr., asistent Unives. Zagreb, Šalata, medic. hem. zavod.
63. **Mohaček** Marko Dr., prof., direktor sred. poljoprivred. škole, Križevci.
64. **Mojić** Milišlav, inž. hem. Vel. Bečkerek (Banat), Save Tekelije ul. 9.
65. **Mrkonjić** Miroslav, inž. hem. Split.
66. **Mudrović** Mate Dr., srednješkolski profesor, Sušak.
67. **Mundorfer** Ivo, priv. inž. Zagreb, »C« ul. 4.

68. **Njegovan** Vladimir Dr., prof. Univers. Zagreb, Mažuranićev trg 29.
 69. **Orlić** Svetislav, inž. hem., asistent Universiteta. Zagreb, Ilica 47.
 70. **Ossko** Antun, inž. hem., assist. Univ. Zagreb, Voćarska cesta 17.
 71. **Ostojić** Petar, inž. hem. u »Prvoj Hrv. Tvornici ulja« d. d. Zagreb,
 Kolodvorska ulica 19.
 72. **Osvald** Zdenka, inž. hem. Zagreb, Bakačeva ul. 1.
 73. **Ožbolt** Vladimir, inž. hem., direktor poljoprivredne, ogledne i kontrolne
 stanice. Zagreb, Kačićeva ulica 9.
 74. **Paladino** Bernard, inž. hem., tehnički pristav. Osijek III, šećerana.
 75. **Petrak** Slavica, inž. hem., asistent Universiteta. Zagreb, Hatzova ul. 21.
 76. **Petrić** Josip, inž. hem. Rečica ob Paki. — Slovenija.
 77. **Petrović** Nikola, inž. hem. Osijek III, fabrika sapuna G. Schicht d. d.
 78. **Pinter** Tomislav, asistent medie. hem. zavoda. Zagreb, Šalata.
 79. **Podhorsky** Rikard, inž. hem., asistent Univers. Zagreb, Medulićeva 30.
 80. **Poženel** Ivan, inž. hem. Ljubljana, Ižanska 22.
 81. **Reitter** Ivan, inž. hem., prof. ekonomsko komerc. visoke škole. Zagreb,
 Ciglana, gradska kuća 6/3.
 82. **Rendeli** Viktor, inž. hem. Zagreb, Ilica 100.
 83. **Rekalov** Leonid, viši vojni inženjer, šef pirotehničkog odjeljenja I. arm.
 oblasti. Petrovaradin, Jelačićeva ulica 27.
 84. **Rogina** Božidar, inž. hem. Zagreb, Gundulićeva ul. 57.
 85. **Rukonić** Grga, inž. hem. Zagreb, Mošinsko ul. 21.
 86. **Rutka** Jaša, inž. hem., tehnički i administrativni direktor šećerane.
 Beli Manastir.
 87. **Ružićka** Lavoslav Dr., inž. hem., prof. Universiteta. Utrecht (Holland).
 Hem. Institut. Universiteta.
 88. **Samec** Maks Dr., prof. Universiteta, Ljubljana.
 89. **Savić** Nikola Dr., prof. kr. realne gimnazije i šef hem. carinsk. labora-
 torija. Osijek III, Vojvode Mišića ulica 18.
 90. **Schwarz** Miroslav, Dr. inž. hem., Zagreb, Boškovićeva 35.
 91. **Šimić** Ivan, inž. hem., Velika Kikinda.
 92. **Seifert** Vladimir, inž. hem. asistent Universiteta. Zagreb, Nova Ves 1.
 93. **Sokolović** Adem, prof. tehn. sred. škole. Zagreb, Wilsonov trg 8.
 94. **Stanojević** Petar, inž. hem., Osijek III, šećerana.
 95. **Stipetić** Julije, inž. hem. Sisak, fabrika špirita P. Teslić.
 96. **Stojanović** Đorđe, inž. hem., tehnički kontrolor šećerane. Ćuprija,
 fabrika šećera.
 97. **Stojšić** Svetolik, inž. hem., šef fabrike šećera i rafin. Ćuprija (Srbija)
 fabrika šećera.
 98. **Strohal** Dragutin, prof. pri agro-hem. odseku poljoprivredne ogledne i
 kontrolne stanice. Zagreb, Ilica 103.
 99. **Šapkin** Alekса, šef. hem. laboratoriјa carinar. Zagreb, Vodovodna 20.
 100. **Šiftar** Ivan, inž. hem. Zagreb, Strossmayerova ul. 6. Shell.
 101. **Šolaja** Bogdan Dr., inž. hem., prof. Universiteta. Zagreb, Kačićeva 5.
 102. **Vajagić** Bogdan, inž. hem., poručnik mornarice. Boča Kotorska,
 Tivat-arsenal.
 103. **Verlić** Jelena, inž. hem., asistent Universiteta, Zagreb, Palmotićeva 43.

104. **Vesin Nikola**, direktor drž. trg. akademije. Sušak.
105. **Voljanski Ivan**, dipl. hem., viši vojni inž., Zagreb, Artilerijska kasarna.
106. **Vukelić Milan**, inž. hem. Zagreb, Vukotinovićevo ulica 2.
107. **Witt Reinhold Dr. fil.**, inž. pukovnik ratne mornarice. Tivat, pomorski arsenal.
108. **Zaljesov Georgij**, inž. hem., asistent Univers. Zagreb, Wilsonov trg 2.
109. **Zenker Većeslav**, inž. hem., generalni zastupnik čehoslovačkih stakarskih tvornica. Zagreb, Sv. Duh 8 b.

b) Vanredni:

1. **Arko Vladimir**, veleindustrijalac. Zagreb, Vlaška ulica 116.
2. **Barić Ljudevit**, apsolv. filozofije. Zagreb, Demetrova 1.
3. **Boltar Milivoj**, stud.-filos., Zagreb, Mažuranićev trg 29.
4. **Božić Branko**, stud.-inž. hem. Zagreb, Mažuranićev trg 29.
5. **Brößler Franjo Dr.**, direktor trg. laborat. potrebština. Zagreb, Gundulićeva ul. 20.
6. **Dattler Vilko**, štud. hem. Zagreb, Vrhovac 1.
7. **Domaćinović Milka**, stud.-inž. hem. Zagreb, Ćiglana, gradske kuće IV.
8. **Fischer Tibor**, stud.-inž. hem. Zagreb, Šenojna 11.
9. **Gjaja Ivan Dr.**, prof. Univers. Beograd, Universitet, fiziološki institut.
10. **Goldberger Mirko**, stud.-inž. hem. Zagreb, Šenojna 11.
11. **Gračanin Mihovil Dr.**, inž., šef agro-hem. odsjeka poljoprivredne kontrolne i ogledne stanice. Osijek I., Reljkovića ul. 18.
12. **Gutschy Ljudevit Dr.**, prof. gosp. šum. fakulteta. Zagreb, Prilaz 10.
13. **Holste Arnold Dr.** med., direktor farmakološkog instituta, Beograd, farmakološki institut.
14. **Jelić Milorad**, okružni blagajnik u penziji. Baćina.
15. **Kalafatović Danilo S.**, deneral, Ljubljana, štab. divizije.
16. **Lettner Hans**, stud.-inž. hem. Zagreb, Rainerova ul. 17.
17. **Mikolaš Bruno**, stud.-inž. hem. Zagreb, Jurišićeva 9.
18. **Mladina Vinko**, stud.-hem. Zagreb, Draškovićeva 40. I.
19. **Mohorovičić Stjepan Dr. prof.**, Zagreb, Mošinskoga ul. 17.
20. **Pezdirec Hugo**, stud.-inž. hem. Zagreb, produž. Martićeva 99.
21. **Plantanida Miho**, stud.-hem. Zagreb, Laščinska cesta 34a.
22. **Rank Mirko**, stud.-inž. hem. Zagreb, Haulikova ul. 4.
23. **Rechnitzer Antun**, stud.-inž. hem. Zagreb, Bregovita 7.
24. **Težak Božo**, stud.-inž. hem. Varaždin, Trg Slobode 2.
25. **Steiner Franjo**, stud.-inž. hem. Osijek I., Anina ul. 23.

Umoljavamo naše članove da nas upozore na nedostatke u ovom adresaru i da nam jave svaku promenu adrese.

Dr. Vladimir Njegovan, predsednik
Ing. Rikard Podhorský, tajnik.